

333

Na osnovu člana 22. Zakona o unutrašnjim poslovima Zeničko-dobojskog kantona ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj 15/04 i 11/05) i člana 83. stav 1. tačka 4. Zakona o zaštiti od požara Zeničko-dobojskog kantona ("Službene novine ZE-DO kantona", broj 04/04) ministar Ministarstva unutrašnjih poslova Zeničko-dobojskog kantona, d o s i

PRAVILA SLUŽBE U PROFESIONALNIM I DOBROVOLJNIM VATROGASNIM JEDINICAMA

I. OPŠTE ODREDBE**Član 1.**

Ovim pravilima propisuju se prava i dužnosti zaposlenika, vatrogasaca, i rukovodilaca u profesionalnim i dobrovoljnim vatrogasnim jedinicama, zapovijedanje i pozdravljanje, vatrogasni objekti i dežurstva, evidencije, svečanosti, takmičenja i počasti u vatrogasnim jedinicama.

Član 2.

Ova pravila odnose se na zaposlenike i vatrogasce u svim vatrogasnim jedinicama, kao i na dobrovoljne vatrogasce kada su na dužnosti u smjeni ili na drugim aktivnostima koje organizuje vatrogasna jedinica.

Član 3.

Svi zaposlenici i članovi vatrogasne jedinice u okviru svojih poslova i zadataka dužni su da se staraju da vatrogasna jedinica u svakom momentu bude sposobna za gašenje požara i spasavanje ljudi i imovine ugroženih požarom, kao i za druge obaveze vatrogasne jedinice.

Član 4.

Ako su zakonom ili drugim aktom osnivača utvrđene druge obaveze vatrogasne jedinice u spasavanju, poplavama, raščišćavanju ruševina, uklanjanju ili dekontaminaciji opasnih materija, pod uslovom da su za to osposobljene i opremljene spravama, sredstvima i opremom, ova pravila se odnose i na te obaveze.

Član 5.

Na osnovu plana zaštite od požara općine, aktom o organizovanju vatrogasne jedinice utvrđuje se unutarnja struktura vatrogasne jedinice, područje djelovanja, način unutrašnje organizacije i obezbjeđenja materijalnih sredstava za rad vatrogasne jedinice.

Član 6.

Prema općinskom planu zaštite od požara vatrogasna jedinica treba da ima utvrđeni broj stručno osposobljenih, zdravstveno i psihofizički sposobnih zaposlenika. Prilikom prijema u vatrogasnu jedinicu dužni su da se upoznaju sa ovim pravilima i o tome daju pismenu izjavu. Članovi dobrovoljne vatrogasne

jedinice daju i usmenu svečanu izjavu ispred stroja vatrogasne jedinice.

Član 7.

Vatrogasci u dobrovoljnim vatrogasnim jedinicama, koji daju svečanu izjavu, postrojavaju se ispred stroja. Rukovodilac jedinice predaje raport nadređenom funkcioneru ili predsjedniku društva, ako je prisutan.

- Rukovodilac dobrovoljne vatrogasne jedinice ili drugi određeni član vatrogasne jedinice čita svečanu izjavu, a vatrogasci koji daju svečanu izjavu, glasno ponavljaju tekst poslije njega.

Tekst svečane izjave glasi:

"Ja (M. M.) izjavljujem da ću kao dobrovoljni vatrogasac svoju dužnost na spasavanju ljudi i imovine ugroženih požarom uvijek i na svakom mjestu izvršavati savjesno, požrtvovano i disciplinirano i braniti ugled vatrogasne jedinice."

II. PRAVA I DUŽNOSTI ZAPOSLENIKA, ČLANOVA I RUKOVODILACA U VATROGASNOJ JEDINICI

Član 8.

Vatrogasac, rukovodilac vatrogasne jedinice i njegov zamjenik, rukovodilac akcije gašenja požara i vođa tehničke službe, svoja prava i dužnosti izvršavaju u skladu sa zakonom, ovim pravilima, kao i drugim aktima o osnivanju i organizovanju vatrogasne jedinice.

Član 9.

Vatrogasci su dužni da u okviru prava i dužnosti:

-svoje zadatke izvršavaju savjesno, požrtvovano, tačno i blagovremeno;

-izvršavaju zadatke prema načelima vatrogasne taktike, kako bi za najkraće vrijeme, sa najmanjim mogućim oštećenjima objekta i imovine postigli uspjeh uz bezbjedan rad;

-u izvršavanju zadataka upotrebljavaju lična i zajednička zaštitna sredstva;

-provode naredbe i zapovijedi koje se odnose na izvršavanje radnih zadataka u vatrogasnoj jedinici pri vatrogasnoj intervenciji i spasavanju;

-stručno i psihofizički se osposobljavaju, prema utvrđenom planu i programu, kako bi zadovoljili na periodičnim provjerama znanja i sposobnosti;

-brižljivo čuvaju i održavaju sredstva, sprave i opremu;

-sredstva veze koriste isključivo prema uputstvu za njihovo korištenje;

-na poziv za intervenciju odmah se jave u vatrogasnu jedinicu;

-ne smiju napuštati mjesto intervencije bez odobrenja rukovodioca akcije gašenja požara i spašavanja;

-za vrijeme dežurstva, budu psihofizički sposobni za izvršenje vatrogasne intervencije i spašavanja i drugih radnih zadataka i

-čuvaju ugled vatrogasne jedinice, kao i ugled vatrogasaca.

Član 10.

Rukovodilac smjene u vatrogasnoj jedinici je zaposlenik te jedinice u zvanju rukovodioca akcije gašenja požara, koji je dužan da pored zakonskih ovlaštenja u okviru svojih prava i dužnosti:

-stara se da smjena na dužnosti organizaciono i tehnički može efikasno organizovati za vatrogasnu intervenciju i spasavanje prema ranije utvrđenim taktičko-operativnim zadacima u vatrogasnoj jedinici;

-bude u potpunosti upoznat sa taktičko-operativnim zadacima vatrogasne jedinice;

-kvalitetno organizuje rad na stručnom osposobljavanju i usavršavanju vatrogasaca, prema utvrđenom planu i programu;

-neposredno utvrđuje i kontroliše ispravnost sredstava, sprava i opreme;

-organizuje i zapovijeda vatrogasnom intervencijom i spasavanjem, prema načelnima vatrogasne taktike;

-kad raspoloživim sredstvima i snagama nije u mogućnosti uspješno izvršiti vatrogasnu intervenciju, o događaju odmah obavještava rukovodioca vatrogasne jedinice, koji preuzima rukovođenje vatrogasnom intervencijom,

-neposredno organizuje i kontroliše izvršenje drugih radnih zadataka vatrogasaca i drugih zaposlenika na dužnosti;

-izvještava rukovodioca vatrogasne jedinice o izvršenim poslovima i zadacima, a posebno o slučajevima kršenja pravila i drugih akata vezano za organizaciju vatrogasne jedinice.

Član 11.

Rukovodilac vatrogasne jedinice dužan je da u okviru prava i dužnosti:

-provodi odredbe zakona i plana zaštite od požara koje se odnose na vatrogasnu jedinicu;

-stručno se usavršava i predlaže određene mjere osnivaču u cilju postizanja osposobljenosti vatrogasne jedinice na viši nivo;

-stara se o realizaciji plana i programa stručnog osposobljavanja i usavršavanja vatrogasaca i povremeno ostvaruje neposredan uvid u isto;

-bude u potpunosti upoznat sa operativno-taktičkim zadacima vatrogasne jedinice i po potrebi neposredno preuzima rukovođenje u vatrogasnim intervencijama i spasavanju;

-kad raspoloživim sredstvima i snagama nije u mogućnosti uspješno izvršiti vatrogasnu intervenciju, o događaju odmah obavijesti načelnika općine, odnosno osnivača;

-kod povreda ovih i drugih pravila pokreće disciplinski postupak utvrđivanja odgovornosti protiv zaposlenika vatrogasne jedinice;

-saraduje sa inspektorom za zaštitu od požara i eksplozija, vatrogasnim jedinicama u općini i susjednim općinama, kao i vatrogasnim savezima po pitanjima bitnim za unapređenje rada vatrogasne jedinice.

Zamjenik rukovodioca vatrogasne jedinice obavlja poslove i zadatke koje mu odredi rukovodilac, a u njegovom odsustvu obavlja poslove rukovodioca vatrogasne jedinice.

III. ZAPOVIJEDANJE I POZDRAVLJANJE

Član 12.

U vatrogasnim jedinicama sistem zapovijedanja se zasniva na principu subordnacije prema statutu ili općem aktu o organizaciji i sistematizaciji.

Vatrogasci i članovi vatrogasne jedinice dužni su da izvršavaju naredbe i zapovijedi nadređenog rukovodioca u vatrogasnoj jedinici.

Član 13.

Naredbe se izdaju za obavljanje redovnih poslova i zadataka u vrijeme vršenja dužnosti i mogu biti pismene i usmene.

Zapovijedi se izdaju od početka izvođenja vježbe, dojave požara i druge intervencije vatrogasne jedinice, do završetka vježbe, vatrogasne intervencije i spasavanja, te završetka intervencije.

Zapovijedi moraju biti blagovremene, kratke i razumljive, te se izvršavaju bez pogovora.

Član 14.

Ukoliko kod izvršavanja zapovijedi nastupe okolnosti koje traže izmjenu zapovijedi, vatrogasac ili član vatrogasne jedinice je dužan bez odlaganja obavijestiti rukovodioca koji mu je izdao zapovijed.

Ako vatrogasac ili član vatrogasne jedinice zbog nastale situacije o tome ne može obavijestiti rukovodioca koji mu je izdao zapovijed, onda na svoju odgovornost izvršava zadatak prema svom najboljem znanju i ubjedenju.

Izuzetno, zapovijed se ne izvršava onda kada bi njeno vršenje predstavljalo krivično djelo i kada je u suprotnosti sa zakonom i drugim propisima.

Član 15.

Vatrogasci treba da se međusobno pozdravljaju kada su u uniformi.

Vatrogasac sa nižim zvanjem dužan je da pozdravi vatrogasca sa višim zvanjem i položajem, koji je dužan da uzvрати pozdrav.

Vatrogasci sa istim zvanjem i položajem pozdravljaju se istovremeno.

Član 16.

Ako inspektor za zaštitu od požara i eksplozija ili ovlašteno lice vatrogasnog saveza službeno dolazi u vatrogasnu jedinicu u toku obuke ili vježbe u učionici ili kabinet, prisutni stanu, a nastavnik, odnosno rukovodilac-instruktor izvještava i upoznaje ga sa

brojnim stanjem i radom na obuci. Na poligonu, prisutni nastavljaju sa vježbom, a rukovodilac-instruktor podnosi izvještaj, tako da ga upozna sa brojem učesnika i radom jedinice. Ako je u toku odmor, prisutni ustanu, a rukovodilac podnosi izvještaj i upozna ga sa radom.

Član 17.

Vatrogasci i članovi vatrogasne jedinice mogu pismeno ili usmeno obavijestiti nadređenog rukovodioca vatrogasne jedinice o uočenim propustima u radu drugih vatrogasaca i članova vatrogasne jedinice bez obzira na položaj i zvanje istih, kao i o svojim prijedlozima za unapređenje rada u vatrogasnoj jedinici.

Rukovodilac vatrogasne jedinice je dužan sagledati mišljenje vatrogasaca ili članova vatrogasne jedinice o čemu je dužan istog ili iste obavijestiti usmeno ili na njihovo pismeno traženje i pismeno.

IV. VATROGASNI OBJEKTI I DEŽURSTVA

Član 18.

Vatrogasne jedinice za svoje aktivnosti i čuvanje vatrogasne opreme koriste vatrogasni dom ili spremište (u daljem tekstu: vatrogasni objekti).

Korištenje vatrogasnih objekata reguliše se kućnim redom.

Član 19.

Sve prostorije u vatrogasnim objektima treba da prostorno, kvalitetom i higijenski odgovaraju potrebama vatrogasne jedinice. U svim prostorijama mora se održavati red i čistoća.

Za održavanje i čuvanje vatrogasnog objekta odgovorni su svi zaposlenici i članovi vatrogasne jedinice.

Član 20.

Vatrogasni objekti u kojima ne postoji dežurstvo moraju biti zaključani, a ključeve objekata imaju lica koja odredi rukovodilac vatrogasne jedinice.

U vatrogasnoj jedinici gdje je određeno dežurstvo, dežurni vatrogasac vrši istovremeno zadatke koordinacije rada i unutrašnje kontrole stanja, kako bi jedinica bila u što većoj pripravnosti za intervenciju.

Dežurstvo obavljaju dežurni vatrogasci. Njihove dužnosti određuje rukovodilac vatrogasne jedinice posebnim uputstvom i na osnovu izrađenog i odobrenog rasporeda prema kojem su vatrogasci raspoređeni.

Član 21.

Prilikom preuzimanja dužnosti, dežurni vatrogasac dužan je da:

-preuzima zadatke sa kojima su određene njegove obaveze;

-o dojavu požara ili obavijesti o potrebi intervencije spašavanja odmah o istom obavijestava rukovodioca smjene;

-preuzme i pregleda evidencije, aktuelne informacije, knjige i zaduženja koja su u dežurnoj prostoriji;

-u knjigu dežurstva evidentira eventualne neispravnosti uređaja i opreme uočenih pregledom.

Član 22.

U toku dežurstva, dežurni vatrogasac vodi sljedeće evidencije:

-knjigu poziva za intervencije;

-knjigu dežurstva u koju se upisuju događaji i primopredaja dežurstva;

-evidenciju dolaska i izlaska vatrogasnih vozila, vatrogasaca i druge opreme.

Član 23.

U dežurnoj prostoriji vatrogasnog objekta mora se nalaziti:

-plan zaštite od požara, odnosno izvod iz plana za područje djelovanja;

-taktičko-operativni planovi gašenja i spašavanja;

-vodič-kartoteka za vođenje jedinice do mjesta intervencije;

-spisak vatrogasaca sa tačnim adresama i telefonskim brojevima u kući i na poslu;

-podaci o susjednim vatrogasnim jedinicama i drugim vatrogasnim jedinicama bitnim za to područje ili Kanton.

Član 24.

Vatrogasci na dužnosti nose radne uniforme prema odredbama ovih pravila. Pored uniformi, vatrogasci za vrijeme vježbi i na intervencijama moraju koristiti propisanu zaštitnu opremu. Vatrogasci na dužnosti moraju biti uredno obrijani i podšišani, a uniforma mora biti uredna.

Član 25.

Vatrogasci svečane uniforme nose na način propisan ovim pravilima.

V. EVIDENCije

Član 26.

Vatrogasne jedinice vode sljedeće evidencije:

1. matičnu knjigu sa personalnim podacima vatrogasaca i članova vatrogasne jedinice;

2. dnevnik rada;

3. knjigu dnevne zapovijedi;

4. evidenciju o požarima;

5. prozivnike članova operativne jedinice;

6. evidencije ispravnosti vatrogasnih sprava i opreme;

7. evidenciju o stručnom osposobljavanju i usavršavanju vatrogasaca i članova vatrogasne jedinice.

Evidencije iz stava 1. ovog člana mogu se pored pisanog oblika voditi i na računaru.

Vatrogasne jedinice iz člana 20. stav 1. ovih pravila ne moraju voditi evidencije iz stava 1. tačke 3. ovog člana

Član 27.

Kontrola ispravnosti i održavanja sredstava, sprava i opreme vrši se u skladu sa propisima i uputstvima proizvođača i mora biti povjerena stručno osposobljenom licu.

Evidencije o poslovima iz prethodnog stava vode se u dnevnim, sedmičnim, mjesečnim i polugodišnjim pregledima i sadrže datum, nalaz, opravke i intervencije i potpis stručno osposobljenog zaposlenika vatrogasne jedinice. Sastavni dio evidencije su uputstva proizvođača.

Svaka neispravnost mora se hitno otkloniti.

Član 28.

Vatrogasna jedinica osposobljavanje, stručno usavršavanje i provjeru stručnog znanja i osposobljenosti vatrogasaca i članova vrši prema planu i programu.

Profesionalni vatrogasci podliježu godišnjoj provjeri stručnog znanja i osposobljenosti.

O izvršenoj provjeri stručnog znanja vatrogasaca, koja se provodi putem testiranja i praktične provjere osposobljenosti, vodi se dokumentacija i evidencija u kojima su navedene ocjene (uspješno, dobro i nezadovoljavajuće) za svakog pojedinog vatrogasca, koju ovjerava rukovodilac vatrogasne jedinice.

Član 29.

U vatrogasnoj jedinici vodi se knjiga dnevne zapovijedi. Dnevnu zapovijed izdatu od strane rukovodioca vatrogasne jedinice sve vatrogasce koji su tog dana na dužnosti upoznaje čitanjem rukovodilac u smjeni.

U knjizi dnevne zapovijedi navodi se raspored vatrogasaca na dužnost u smjeni za taj dan i naredna dva dana, pojedinačne obaveze na izvršavanju plana i programa stručnog osposobljavanja, kontroli ispravnosti sredstava, sprava i opreme, kao i druge poslove i zadatke za taj dan.

Član 30.

Radi što kvalitetnijeg stručnog osposobljavanja vatrogasaca i vatrogasnih jedinica za gašenje požara, spasavanje ljudi i imovine kao i radi provjere njihove stručne osposobljenosti, planiraju se javne vatrogasne vježbe.

Organizator javne vatrogasne vježbe utvrđuje program vježbe, koji sadrži sljedeće cjeline:

- a) cilj vježbe;
- b) datum, vrijeme i lokaciju vježbe;
- c) učesnici vježbe;
- d) zapovijed-zadatak vježbe;
- e) simuliranje požara, havarije i sl.
- f) pregled zadataka na vježbi, broj vatrogasaca za realizaciju svakog zadatka, pregleda sprava, i opreme

mogućnosti uspješno izvršiti vatrogasnu intervenciju, o događaju odmah obavijesti načelnika općine, odnosno osnivača;

-kod povreda ovih i drugih pravila pokreće disciplinski postupak utvrđivanja odgovornosti protiv zaposlenika vatrogasne jedinice;

sa kojom će se ti zadaci realizovati i drugi elementi vezani za realizaciju zadataka;

- g) način i postupak aktiviranja učesnika u vježbi;
- h) pravac kretanja vatrogasne jedinice;
- i) skica terena-objekta sa pregledom pojedinih zadataka na vježbi;
- j) zadatak po završetku vježbe sa učesnicima vježbe;
- k) sanitetsko obezbjeđenje vježbe;
- l) analiza vježbe uz prisustvo učesnika vježbe;

Organizator vježbe blagovremeno obavještava sve učesnike javne vježbe i pribavlja saglasnost od nadležne Policijske uprave, kao i od kućnog savjeta, ustanove i preduzeća čiji se objekti koriste za vježbu.

Organizator vježbe je obavezan upoznati javnost i sredstva informisanja o izvođenju vježbe radi njenog propagandnog dejstva.

Član 31.

Vatrogasna jedinica nakon završetka vatrogasne intervencije i spašavanja, dovođenja sredstava i opreme u ispravno stanje i odmora učesnika u akciji gašenja, sačinjava analizu i vodi evidenciju uspješnosti akcije, koja sadrži naročito:

- vrijeme (datum, sat i minut) primljenog obavještanja o požaru ili drugom događaju;
- vrijeme dolaska na intervenciju;
- vrijeme lokalizovanja požara;
- vrijeme likvidacije požara ili druge radnje odnosno vrijeme završetka akcije po drugom događaju;
- snage i sredstva, sprave i opremu koji su korišteni u intervenciji i broj vatrogasnih jedinica;
- postupke rukovodioca akcije gašenja požara, vatrogasaca i drugih učesnika u intervenciji;
- šematski prikaz toka intervencije.

Na osnovu sagledavanja svih elemenata vatrogasne intervencije i spašavanja daje se ocjena o uspješnosti intervencije (uspješna, djelimično uspješna, neuspješna), kao i obrazloženje date ocjene, što ovjerava rukovodilac vatrogasne jedinice.

Stručnu analizu karakterističnih intervencija organizuje vatrogasni savez u saradnji sa Ministarstvom unutrašnjih poslova kantona i Kantonalnim štabom civilne zaštite.

Član 32.

Vatrogasne jedinice prema svom programu i programu vatrogasnog saveza vrše preventivne preglede i organizuju obrazovno propagandne akcije na području djelovanja u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti od požara i sudjeluju kod izrade, usvajanja, operativne razrade i realizacije planova zaštite od požara u općinama

Član 10.

Ako inspektor za zaštitu od požara i eksplozija ili ovlašteno lice vatrogasnog saveza službeno dolazi u vatrogasnu jedinicu u toku obuke ili vježbe u učionici ili kabinet, prisutni ustanu, a nastavnik, odnosno rukovodilac-instruktor izvještava i upoznaje ga sa

VI. SVEČANOSTI, TAKMIČENJA I POČASTI**Član 33.**

U povodu obilježavanja prigodnih godišnjica rada vatrogasnih jedinica, davanja svečane izjave, predaje zastave, dodjele odlikovanja, promovisanja vatrogasaca i članova vatrogasnih jedinica u zvanja, takmičenja, susreta i drugih svečanosti primjenjuje se postupak utvrđen ovim pravilima, a na osnovu programa koji utvrđuje organizator svečanosti.

U ovim prilikama vatrogasci nose svečane vatrogasne uniforme.

Svečani stroj formira se na sljedeći način:

Na desnom krilu stroja postavlja se zastavni vod sa zastavama u skladu sa propisima o grbu i zastavi i zastavom vatrogasne jedinice-društva. Do zastavnog voda postrojava se vatrogasna glazba, a do nje vatrogasci u uniformama i druge jedinice, ako sudjeluju.

Član 34.

Osnivač, odnosno predsjednik Društva uručuje zastavu vatrogasnoj jedinici-društvu-savezu na svečan način i po programu koji utvrđuje jedinica, odnosno savez koji prima zastavu.

Zastava se uručuje pred svečanim strojem jedinice.

Ispred ovog stroja postrojiti će se tri člana jedinice koja će zastavu primiti.

Neposredno prije predaje zastave, vatrogascima u stroju izdaje se zapovijed "Mirno! Pozdrav zastavi!".

Rukovodilac vatrogasne jedinice preuzima zastavu od osnivača, odnosno predsjednika Društva i daje zakletvu, koja glasi: "Preuzimam zastavu i obećavam da će vatrogasci ove jedinice i nadalje savjesno i požrtvovano ispunjavati zadatke na spašavanju ljudi i imovine".

Član 35.

U svim svečanim prilikama kao i na takmičenjima, vatrogasna jedinica nastupa sa svojom zastavom.

Na jربول se podižu zastave prema propisima o grbu i zastavi i vatrogasna zastava.

Zastave do jربولa donose vatrogasci, krećući se ispred postrojenih jedinica, tako što prvo donose zastave određene propisima o grbu i zastavi i vatrogasnu zastavu.

Prilikom donošenja zastava, vatrogasna glazba svira koračnicu, a prilikom podizanja istih na jربول himnu Bosne i Hercegovine.

Vatrogasci koji učestvuju u nošenju zastava su u svečanim uniformama i na rukama nose bijele rukavice.

Član 36.

Dodjela odlikovanja i priznanja, promovisanje članova u zvanja i klase vrši se pred svečanim strojem ili skupom.

Ispred stroja postrojavaju se pripadnici jedinice koji se odlikuju ili unapređuju.

Odluku o unapređenju u zvanje vatrogasca donosi i uvjerenje uručuje rukovodilac jedinice.

Odluku o dodjeli odlikovanja ili priznanja, odnosno o unapređenju u viša zvanja donosi i ista uručuje osnivač ili predstavnik vatrogasnog saveza.

Član 37.

Defile je svečani ešalon vatrogasnih jedinica i njihove tehnike na mjestu gdje se odvija manifestacija.

Organizator defilea je obavezan u propisanom roku prijaviti defile nadležnoj Policijskoj upravi kao javnu manifestaciju.

S obzirom na broj vatrogasaca i jedinica koji će učestvovati u defileu, u redu vatrogasaca može biti dva, četiri ili šest vatrogasaca.

Ešalon sačinjavaju:

1. nosioci zastava prema propisima o grbu i zastavi;
2. nosioci vatrogasne zastave ili vatrogasnog amblema vatrogasnih jedinica ili društava;
3. članovi vatrogasne glazbe;
4. zapovjednik defilea sa dva pomoćnika;
5. pioniri i omladina;
6. vatrogasci i članovi sa rukovoditeljom vatrogasne jedinice;
7. specijalizovane jedinice civilne zaštite;
8. ostali učesnici.

Motorizovani dio ešalona sačinjavaju vatrogasna vozila (prvo zapovijedno vozilo, zatim laka, srednja i na kraju teška vozila).

Ako u defileu učestvuje i vatrogasna tehnika starije izvedbe, svrstava se ispred motorizovanog dijela ešalona.

U vatrogasnom vozilu su samo vozač i pratilac, oba u uniformi sa šljemom.

Član 38.

Zapovjednik defilea može se nalaziti i u vozilu ako jedinica posjeduje otvoreno vozilo.

Zapovjednik defilea, oba pomoćnika i nosioci zastava na rukama imaju bijele rukavice.

Vatrogasnu zastavu, vatrogasci nose na desnom ramenu, a kod pozdrava, zastava se naginje za 450° naprijed.

Član 39.

Kada se zapovjednik defilea približi tribini na udaljenosti od 10 metara, komanduje: "Pozdrav na desno (odnosno na lijevo)!"

Rukovodilci jedinica pozdravljaju rukom, vatrogasci koji su na krilu pogledom pravo, a ostali vatrogasci pogledom u pravcu zapovijedi.

Kada se posljednji red defilea udalji od mjesta pozdrava za 10 metara, zapovjednik izriče zapovijed "Mirno" i vodi ešalon na mjesto postrojavanja.

Član 40.

Kod organizovanja općinskih, kantonalnih, federalnih i državnih takmičenja vatrogasnih jedinica defile se organizuje istim redoslijedom, s tim što se ispred jedinica (takmičarskih ekipa) nosi tabla sa natpisom mjesta, odnosno jedinice, saveza ili općine, u ovisnosti od vrste takmičenja ili dogovora organizatora i učesnika, što se utvrđuje programom.

Član 41.

Nakon dolaska na poligon za postrojavanje jedinica, nosioci zastava staju na sredinu mjesta predviđenog za postrojavanje, tako da vatrogasne jedinice zauzimaju naizmjenično mjesta lijevo i desno od njih.

Vatrogasna glazba je postrojena pored tribine ili sa desne strane jarbola licem okrenuta prema stroju i nastavlja sa sviranjem koračnice sve dok se postrojavanje na završi.

Zapovjednik ešalona predaje raport protokolom određenom licu.

Član 42.

Kada sve vatrogasne jedinice izvrše programom utvrđene zadatke na susretu, takmičenju ili drugoj svečanosti pristupa se zatvaranju svečanosti.

Vatrogasne jedinice učesnice svečanosti se postrojavaju na način kao i na početku svečanosti prema naredbi zapovjednika.

Nakon saopštenja rezultata i podjele nagrada i priznanja određenih programom svečanosti, na naredbu "Pozdrav zastavi" uz intoniranje himne Bosne i Hercegovine spuštaju se zastave sa jarbola čime je program svečanosti završen.

Član 43.

Počasna vatrogasna straža i počasna pratnja dodjeljuje se umrlim ili stradanim vatrogascima.

Počasna vatrogasna straža postavlja se i prilikom polaganja vijenaca na spomen obilježja.

Član 44.

Posmrtna počasti članu vatrogasne organizacije odvijaju se u skladu sa odlukom općine, na čijoj teritoriji će se preminuli sahraniti, dogovorom sa porodicom preminulog i u skladu sa ovim pravilima. Ukoliko su odredbe ovih pravila u suprotnosti sa odlukom općine primjenjivat će se odredbe te odluke.

Član 45.

Povodom smrti svog člana, vatrogasna organizacija kojoj je preminuli pripadao će:

-izjaviti saučešće porodici preminulog;

-istaći na vatrogasnom domu zastavu vatrogasne jedinice na pola koplja do večeri onog dana kada je preminuli sahranjen;

-obezbjediti da se ispred kovčega uz odar položi: šljem, vatrogasna zastava i jastučić sa dodijeljenim odlikovanjima preminulog;

-organizovati pored odra počasnu stražu i

-učestvovati u pratnji prije sahrane i neposredno uz grobnicu preminulog.

Osnivač vatrogasne jedinice određuje koje od navedenih mjera se preduzimaju u čast preminulog člana.

Član 46.

Počasnu stražu sačinjavaju najmanje četiri vatrogasca pored odra preminulog u vrijeme i na mjestu kako to odredi odbor za sahranu.

Vatrogasci koji su određeni za počasnu stražu odjeveni su u svečane vatrogasne uniforme sa šapkom i bijelim rukavicama.

Član 47.

Pratnja na sahrani se formira sljedećim redom: nosilac zastave vatrogasne jedinice, članovi vatrogasne glazbe, vatrogasci i članovi vatrogasne jedinice, nosioci vijenaca, odlikovanja i priznanja preminulog, počasna pratnja, kovčeg preminulog, uža porodica i drugi učesnici.

Član 48.

Na vatrogasnoj zastavi prilikom sahrane istaknuta je crna traka.

Vatrogasna priznanja i odlikovanja preminulog nosi vatrogasac sa dva pratioca u svečanoj uniformi i bijelim rukavicama.

Član 49.

Lice određeno ispred vatrogasne organizacije prigodnim govorom će se oprostiti od preminulog, o čemu će se prethodno obavijestiti odbor za sahranu.

Član 50.

Prilikom spuštanja kovčega preminulog u grobnicu, zapovjednik počasne pratnje zapovijeda: "Mirno i pozdrav", a vatrogasnom sirenom daje se jednolični ton u trajanju od jedne minute, iz najviše tri vatrogasna vozila.

Član 51.

Članovi počasne pratnje pozdravljaju pogledom, a zapovjednik počasne pratnje i uz pozdrav rukom, kao i svi ostali prisutni u vatrogasnim uniformama.

VII. ZAVRŠNE ODREDBE**Član 52.**

Danom stupanja na snagu ovih Pravila prestaje na području Zeničko-dobojskog kantona primjena Pravila službe u vatrogasnim jedinicama ("Sl. list SRBIH", broj 19/91).

Član 53.

Ova Pravila stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona".

Broj: 08-01-02-1-5099/06

Datum, 22.09.2006. godine
Zenica

MINISTAR

Muhidin Alić, s.r.

.....